

Trenčín, 13. apríl 2016

Duálny systém priniesol zlepšenie dochádzky aj študijných výsledkov

Systém duálneho vzdelávania má za sebou už čoskoro svoj prvý školský rok. Ako sa osvedčil v praxi?

Od septembra 2015 sa duálny systém vzdelávania stal súčasťou vyučovania na 6 stredných odborných školách na území Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK). Ovplyvnil aj chod spoločností 12 regionálnych zamestnávateľov, ktorí sa do systému rozhodli vstúpiť. O tom, aké konkrétne výhody systém duálneho vzdelávania priniesol do školskej a firemnej reality a v čom by sa dal ešte vycibriť, sa včera hovorilo v Kongresovej sále Úradu TSK. Svoje postrehy priamo županovi TSK **Jaroslavovi Baškovi** a Odboru školstva a kultúry Úradu TSK prezentovalo **37 zástupcov zamestnávateľov, 29 riaditeľov SOŠ a 7 členov Krajskej rady pre odborné vzdelávanie a prípravu** pri TSK. Medzi ďalšími hosťami boli zástupcovia Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Metodicko-pedagogického centra Trenčín, Slovensko-nemeckej obchodnej a priemyselnej komory, Rady vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu, Rady zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania, Zväzu automobilového priemyslu, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a Okresného úradu – odboru školstva Trenčín.

Rastie počet zamestnávateľov aj učebných miest

„Sme krajom, ktorý má v aktuálnom školskom roku najvyšší počet žiakov zapojených do duálneho vzdelávania v rámci všetkých krajov. Pokiaľ ide o budúci školský rok, počet zamestnávateľov sa zvyšuje z pôvodných 12 na 44, počet učebných zmlúv stúpol z pôvodných sto na 316 požadovaných učebných miest zo strany zamestnávateľov. Zapojených škôl nebude 6, ale až 18,“ informoval prítomných v úvode trenčiansky župan **Jaroslav Baška**. Vyjadril radosť, že sa systém duálneho vzdelávania podarilo naštartovať a pripomenul aj projekt Hrdina remesla, ktorým župa podporuje stredné odborné školstvo. Spomenul tiež 21 podpísaných memoránd o spolupráci medzi TSK, strednými odbornými školami, zamestnávateľmi a profesijnými komorami. Aj tieto faktory považuje za dôvod najväčšieho úspechu duálneho vzdelávania práve v TSK. *„Keď porovnáam skutkový stav s požadovaným stavom, je to viac ako **3-násobný nárast** počtu požiadaviek zo strany zamestnávateľov. Pevne verím, že sa nám tieto požiadavky od 1. septembra 2016 podarí naplniť. Myslím, že naše školy sú na to pripravené,“* dodal k téme.

Zákon neprijímali z roztopaše, ale z biedy

Zákon o duálnom vzdelávaní umožnil podľa **Jaroslava Holečka**, predsedu Rady zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania, otvoriť dvere zamestnávateľom do vzdelávacieho procesu. *„A to nielen formou spolupráce, ako tomu bolo doteraz, keď boli firmy závislé od toho, čo škola ponúka. Firmy vstúpili do vzdelávania tým, že si určili svoje potreby a našli si partnerov, teda školy, s ktorými budú spolupracovať,“* spresnil **Holeček**. Situácia na trhu práce sa podľa neho blížila ku kritickej hranici z dôvodu prebytku miest na stredných školách a nedostatočného počtu uplatniteľných žiakov na pracovnom trhu. Keďže mnohí žiaci vyštudujú odbory, v ktorých len ťažko nájdú uplatnenie, prúdia priamo na úrady práce. *„Iba menej ako 10% žiakov SŠ nastúpi do výkonu povolania, pre ktoré sa pripravovali. A to je situácia naozaj žalostná. Už o sedem rokov pre nás nebude mať kto*

pracovať,“ priblížil dôvody potreby spustenia duálneho vzdelávania **Jaroslav Holeček** a vyzdvihol nevyhnutnosti spolupráce zamestnávateľov priamo so školami.

„Trend je taký, že na školách je málo žiakov a zároveň veľmi málo žiakov študuje tie učebné odbory, ktoré potrebujú zamestnávateľa. My sa musíme ako zriaďovateľ 40 stredných škôl v TSK s týmto vyrovnáť a prispôbiť sa požiadavkám trhu práce. Zatiaľ sa nám celkom darí,“ reagoval **Župan Baška**. Pozitívnu tendenciu v príhovore potvrdila aj riaditeľka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín **Zdenka Tvrdá**: „Trenčiansky kraj k 29. februáru dosiahol nezamestnanosť 7,29%, čo je dlhodobo nezamestnanosť pod celoslovenským priemerom. V našom regióne sú najčastejšie požadované profesie kuchár, čašník, krajčírka, šička, predavačka, nastavovač CNC strojov, obrábač kovov, frézar, operátor výroby, vodič a ďalšie, ktoré vyplývajú z tradície strojárskemu priemyslu v regióne a rozvoja automobilového priemyslu.“

Čo sa podarilo?

Podľa prítomných riaditeľov škôl sú výsledky žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania v priemere značne lepšie. Zlepšila sa aj dochádzka žiakov a tiež záujem základoškolákov o školy, ktoré umožňujú duálne štúdium. Školám sa tak darí naplniť ich kapacitu. „Do prvého ročníka sme prijali žiakov naozaj kvalitnejších ako v predchádzajúce roky, záujem o strojársku profesiu sa zvýšil. Narástol tiež počet hodín praktického vyučovania v týchto triedach. Rovnako sa zvýšil aj záujem zamestnávateľov a spolupráca s nimi sa čoraz viac prehlbuje,“ zhodnotila systém duálneho vzdelávania riaditeľka SOŠ strojníckej v Považskej Bystrici **Anna Ozábalová**.

Firmy si na druhej strane okrem spolupráce so žiakmi pochvaľujú aj prehlbenie spolupráce so školou. V popredí však stále stojí výchova vlastnej kvalifikovanej pracovnej sily s pracovnými návykmi a disciplínou. „Pokiaľ ide o výber, nikdy predtým sme sa nestretli s tým, aby sme si ako zamestnávateľ mohli vyberať zo stovky uchádzačov, ktorí sa rozhodli vstúpiť do duálneho vzdelávania a spolupracovať s firmou,“ povedal zástupca firmy PSL, a. s. Považská Bystrica.

Ako ďalej

„Najväčším problémom v nábehu duálneho vzdelávania zatiaľ ostáva presvedčiť rodičov, aby svoje deti dali nie do školy, ktorá im dá síce papier, maturitné vysvedčenie alebo vysokoškolský diplom, ale nedá im povolanie a zamestnanie. Práve duálny systém im to ponúka. To je ten najväčší problém urobiť zmenu v myslení rodičov, detí i výchovných poradcov,“ skonštatoval **Jaroslav Holeček**.

Prednesené pripomienky a postrehy či už priamo od riaditeľov škôl alebo zamestnávateľov poputujú priamo na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR s cieľom pomôcť postrehami z prvej ruky zdokonaľiť novozavedený systém duálneho vzdelávania a umožniť mu narásť do väčších rozmerov. Spoločné stretnutie zamestnávateľov so zástupcami stredných odborných škôl a partnerských inštitúcií zorganizoval Odbor školstva a kultúry Úradu TSK s Radou zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania.

Pre viac informácií kontaktujte: Mgr. Veronika Rezáková, odd. komunikácie a medzinárodných vzťahov TSK, veronika.rezakova@tsk.sk, tel.: +421/ 32/ 65 55 907, mobil: +421/ 901/ 918 144